

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Anhang til Chr. V's første Ledings-Tog [1677]

Citation: Kingo, Thomas: "Anhang til Chr. V's første Ledings-Tog [1677]", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 2*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 41. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kingo02val-shoot-workid59503.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 2

42
43
44
45

Naunkundig Guthiland, bekiendte Søe-Fyrstinde,
Du Danske-planted Øe, Du gamle CimberMinde,
Du fordum Verdens Trods, Vor Konge-Vaabens Ziir,
Naturlig Ædelsteen udi hans Arve Spiir!
Hav tusind Tak for sidst! Eya! hvad er det længe
Fra sidst vi taldis ved i dine fede Enge,
Du tøsser femten Aar har fundet Vinter-Kuld,
Og ey udfrøsset dog din gamle Herris Huld!
Hin hule Øster-Søe vel haver paa dig skummed,
Og Nordens Buldre-blæst i dine Skowe trummed.
Saa mangen Hagle-Sky har dandset paa dit Land,
Dog stak alt Danmarks Sool saa mildt i dine Vand.
Hvor nødig togst du an det fremmed Herskabs Byrde,
Hvor nødig qvited du din Danske Slegt og Hyrde,
Dend Tiid vi skiltis ad, din Tand i Læben beed,
Og sluttet dit Far-Vel i Graad og Lydighed!
Velkommen nu igien! kom, kom, vi vil os sette
Paa hin saa grønne Høy, hvor Fyr-træ Spiire-rette
Mod Skyen stikker op, I mens vi talis ved
Hvor er det ganget Dig i baade Kriig og Fred.
Jeg, med Forlov, vil dig fra Heden-hu forklare
De Guthers Udspring og dend deylig Seyer-Skare ||
Som kom af deris Liiv, og hvordan Guthi-Land
Blev først med Folk besat til denne Stund og Stand.
Rør, Himmel, midler Tiid min Skialder-Pen og Hierne,
Stryg du mit Søe-Kompas, viis mig den Norde-Stierne,
Naar jeg skal følge dem i vilde Fare-Vand,
Viis mig din Sool, naar jeg skal følge dem paa Land!

*
— 46

Først seer jeg for mig staa GVds store Forsyns Øye,
Naar jeg dend Noahs Ark betragter ræt og nøye,
Som var et Tegn og Tru til første Verdens Død,
Hvor i til Ljvet dog den anden Verden flød!
Det Otte-Siæled Huus, den Synd-flod-banked Snekke,
Det Mage-løse Skib i Mage-løse Bekke,
Det Diur- og Fugle-Huus, den Himmel-ladne Pram,
Som i Armenien først landed med sin Kram,
Af den gik Noe ud, der sig Syndfloden satte,
At qvæge Lemmerne som mødig var og matte,
Sem, Cham og Japhet hans tre Sønner bag ham gik
Med Hustruer og alt, paa HERrens Ord og Nik.
Her paa da vrimled ud Diur, Orme, Fugle-lynde,
Saa ordentlig og smukt, med saadan Hiertens Ynde,
Her stood et Løwe-par hos Tiuren og hans Koo,
Som løed(*) flux, og fritt Muul-kyste Løwens Klool!
Her stood en yssed Ulv med bidsken Ulve-inde,
Der lood en Parder sig hos pletted Mage finde,
Imellem, uden Frygt, en hoorned Væder staar,
Og gumrer spankendis ad sit Kruus-ulded Faar. ||
Her kommer Bingse(a) frem og dratter hos sin Bamse (é)
Hin Hiorte-beened Hest og Hoppe der hos tramse,
Det grumme Tiger-par staar tæmd og seer oppaa
Hvor deris Rov uskad tør jefhsids hos dem staa!
Der saae mand Haren hos en Ræv at gaa og humpe,
Hin gumpe-lette Raa hos Bukkens brikked Rumpe,

* *
— 47

Hin Greene-nakked Hiort kneys-halsed stood og saa,
Hvor med sin Hind hand kand i Spring ad Skoven gaa!

Hin tanded Hugorm og den brodded Snog og Slange
Sig giennem Hoben snoor, betuttede og bange,
At nogen Mande-hæl skal dennem træde paa,
Og deris Fader alt for snar en Skiænde faae.
I Luften saae mand da hvor Ørnen Fugle-Konning
Fløy op mood Himmel-Sky med sin værp-færdig Dronning,
Næst ham den ædle Falk med de guul-støvled Been
Udrakte ingen Kloo til Duens Mord og Meen.
I Jorden skrabte der den Krone-pryded Hane,
Trods Høgen torde da hans Høne fra ham rane,
Paafiiglen spilled ud sin Speyle-fulde Svands,
Og Kragen der hos gav en slætter Bonde-Dands.
Paa Arken hører mand at Nattergal og Lerke
De siunge sit Far Vel med Stemmer sød" og sterke
Før de vil sætte Food i nogen Mark og Krat,
Men Uglen blev i Hul indtil den mørke Nat.
Alt, alt det Fugle-vildt, som jeg ey kand opregne,
Der nu opfylder Luft, Mark, Klipper, Skowe-Egne, ||
Et Par af hver kom frem og Luften Vinge-sloo
Til at besette nu den anden Verdens Boo.
Af alle, alle Diur, fra snabled Elephanter,
Ur-Øxen, Elsdjur og hin springe-lette Panther,
Og til den ragged Soo, var Verden nys besat,
Saa der ey fattedis en Hund og Muse-kat.
Der Noe dette alt med agtsom Øye skuer,
Strax tendis i hans Sind de hellig Andagts Luer,
Hand gjør et Offer strax, som HErren vel befaldt
Hvorfor hand signer ham og Jorden over alt.
48 Og at hand ikke skal om Guds bondløse Naade
Fortvile nogen Tiid, og tænke denne Vaade
Skal hvert Aar vorde ny(c) med Syndflods drybe Regn,
Da setter hand ham sin Regnbue til et Tegn.
Næst efter HErrens Frygt som hannem vel beskyttet
Der hand i Vandene saa viid om Verden flytted,
Da tænkte hand igien sit Handverk tage fat
Det Ungdoms Lære ham end hafde efterlat.
Hand beder sine Børn i Arken ind at stige,
(Selv gid hand ey for Sorg i hende meere kige)
Hand siger dennem hvor vel skarp en Øxe laa
Den *Tubal-Kains* Haand selv lagde Staal oppaa.
Hand viser dennem hvor en tand-skarpe Sav den hengde
Hvor Hakke, Spade laa udi en Krog henslengde,
Hvor Hammer, Fiil og Boor og Bondkniv i et Baand
Var sammenknyt og lagt (maa skee) ved høyre Haand. ||
Indgaar de flux og det altsammen rigtig henter,
Den gamle Fader staar imidlertid og venter
At hand et Redskab kand igien i Haanden faae,
Hvor ved at Tiden kand i Fliid og Syssel gaa.
Som hand en Morgen-stund i Marken gaar og vanker,
Fuld af atskillige den første Verdens Tanker,
Op kom hand paa en Høy, som dog var noget flak,
Hvor tusind Blomster sig igiennem Jorden stak.
Hand der med Spaden ned i Joord med Fooden trykker,
Som femten Blomster i en Klynge med oprykker,
Imellem Fingrene hand Jorden sagte gneed,
Og fandt saa at den var soort, mulded, klam og feed.

Forneden seer hand hvor en liden Viinstok helder,
Opstøtted kun ud af de stoore Brende-Nelder,
Ald Joord var gandske fra den halve Rood bortskylt,
Den trevled halve Part med Saand var overhyllt.
Hand skiær da med sin Kniiv i de knæ-agtig Ranker,
Og fingre-trykker dem at see hvad Saft der vanker,
Da pibled den her ud, og om hans Fingre flød,

Hvor af hans Hierte ey en ringe Glæde nød.
Hand leeder her og der, hand finder fleer og fleere,
Hand sanker dem i hob, sit Haab der med at meere,
Og paa forsagde Høy hand planter dem i rad,
Hans Ansigts Perle-Sveed tiit paa dem vedsked sad!
Hand tager vare i Tormaaned dem at snitte,
Hand graver, hakker hvor hand kand Skarntyden hitte
Og andet slig Ukrud at skyde sig her frem,
Men i *September* kand hand hente Druer hjem. ||
Hand laver Persen til, hans Hustru og hans Sønner
De hielper alle til, og paa hans Arbeyd skiønner,
De træder flittig ud den Viin saa Sukker-sød
Som strømme-viis her ud af Perse-karret flød.
En Dag da som hand sad udi sin Løwe-hytte
Og Tancke-Sponer skar, som sielden er til nytte,
Da falt ham ind at hand i Druens Sukker-Taar
Fordrukne vilde slæt hvert Sindsens Tanke-Saar;
Hand drak, og drak igien! hvor tiit jeg ey kand sige,
Til Hvingel-Dunste op udi hans Hierne stige,
Hans Hytte løber om, hand rauer her og der,
Hand famler, fianter og veed intet hvor hand er.
Hand finder i sin Bug den unge Viin at rumle,
Og Tarme-vid som ham til Jorden monne tumle,
50 Indtil hand endelig i Snorke-søvn henfaldt
Og blusel-nøgen laa foruden nogen Palt!
Indkommer *Cham* og seer med en løfiagtig Mine
Sin nøgne Fader an, hand tager til at grine
Og fhissendis i hast til sine Brødre gaa,
Hand -vincker, hujer og med Spot ham peger paa!
Seer! løber dog oc seer! vor Fader fuld er tylded!
Jeg selv, i mens jeg gad, hår ham beleet og rylded!
Er hand vor Fader? Phy! den gamle Giek! hans Viin
Har gjort ham ligere til Fader over Sviin!
Kom *Japhet*, siger *Sem*, lad os til Hytten træde,
Det *Cham* hand haver leet, det vil vi andre græde!
Indgaar de baglænds, og med stoor Blufærdighed
Et Klæde til hans Skiul fra deris Rygge glee! ||
Opvaagner *Noe* der at Vinens Dampe rømde
Udaf hans Hierne-Kar, Gud kiender om hand drømde
Om dette mens hand sov, hvad heller og hand fik
Guds Aands sær Kundskab om hans Sønners Verk og Skik.
Hand sukker hemmelig! sit Feyl hand gierne kiender;
Hand seer mod Himlen op, hand vrier sine Hænder:
Graads Perle-Taare i hans Ansicts Furrer flød
Dog endeligen ud i denne Tale brød:
Hører *Cham*, Skamløse *Chamz* du giftig Slegte-drage,
Halstarrig, Selvgrood Knub, Spotsk-mined Trolde-Mage,
Stüvnaaked, Næse-viis, du Tiger-ammed Barn,
Du Himlens Udskud, du ald Ukruds samle-Skarn,
Du Ære-skiendig Skalk, vee vorde hvert dit Øye,
Som uden Blusel til den Blusel torde bøye
Sin dristig Syyn, hvor i din egen Blusel laa,
Og ingen Blusels Gnist udi dit Hierte faae!
51 Forbandet vorde du! din Søn, den Kiæle-degge
Den Canaan som staar imellem dine Legge,
Forbandet vorde hand! Spot, Skiendsel, Trældom, Skam
Skal Sønnen arve fra sin onde Fader *Cham*!
Men *Sem*, min hierte *Sem*> din Gud i dig skal priisis ;
Af dig skal Salighed for alle Folk udviisis,
I dig skal spiire frem det Himmel-Riis og Rood,
Gud overklæd udi dit svage Kiød og Blood! ||
Du *Japhet*, Gud skal dig i tusind Tal udbrede
I Vest og Norden skal din Afkom sig udsprede,
Du skalt omsider og faae Kierlighed at boo
I *Sems* Pauluner, og antage Christi Troo!
Af denne *Japhet* vi vor Stamme-rood udregner,

Og Himlens Naader i vor Føde-Bog optegner,
Syv Sønner auled hand, blant hvilke *Gomer (d)* sig
Vor Føde-Linne kand tilegne rettelig.
Hans Søn var *Aschanes* (med andre Brødre tvende)
Som Tydsk' og *Cimbrer* maa for deris Fader kiende
Hand boode blant sit Folk, og ærlig Handel drev
Indtil at Tungemaal i *Babel* blanded blev.
Da de *Japhiter* sig om anden Boolig tænkte
Og tage mod hvad Gud og Lykken dennem skienkte,
Mod Vesten lood de da med Flok og Følge staa
Alt efterhaanden meer at komme Nord oppaa.
Først deris Boo-pæl de begyndte sig at fatte
I lilde *Asien, Cilicien* besatte,

* *
-- 52

Dend deylig *Tharsis* Haun de toog til Eyedom,
Udi dend Safran-Egn *Coryden* de kom.
Dend luffte-lystige *Iorden* de bygge
Dend hoorned *Taurus* og maa unde dem sin Skygge
Ja *Cappadoden* saa riig af Kom og Fæ
Med *Troas* giver dem ved Vand-riig *Ida* Læ! ||
Der efter spridde sig i tusind Tal tillige
En Flok af denne Flok, som andre Land bestige,
De *Strymons* kolde Flood behændig overflød
Og udi *Thraden* et Foode-feste nøed.
Omsider deelis de ud i saa mange Greene
Fast saa utallige som Hafsens Sand og Steene
En deel i Grækeland mangfoldig svermer ind
Der fra de siden til *Italien* faar Sind,
Ud af *Italien* de gaar til Franke-Rige
Ja Spanien dem og maa Huse-ly tilsige.
En Part til *Walachi* og til *Podolien*
Til *Muskov, Rydskland, Pol* og *Pryds* de kommer hen,
Ad *Littov, Liefland*, gaar de hen til *Svensk* og *Finde*,
Men hand, vor *Aschanes*, fik anden *Fart* i *Sinde*
End *Svenske* Skrifter meen (ø) dend *Tiid* hand drog om Land
Og *Asien* forlood med *Cimbers Bospo-Vand*.
Hand over *Tanais* lood til *Europa* stande,
Fik sine *Caycer(f)* og *Cimmerier* i Lande, ||

*
-- 53

Hos sine Frender de *Tygraner* nogen *Tiid*
Hand hvilte sig, og saa tog til sin *Reyse-Fliid*.
Igiennem *Schytien* og mange Lande andre
Som før er bleven næfhd hand alt blev ved at vandre.
Til langt om langt hand kom oppaa dend *Tydske Grund*
Hvor hand sig satte ned mod soorten *Skow* og *Lundfø*)
Der gav hand Folket *Naun* af sig, og dennem kaldte
Aschanezæer, som der efter sig udvaldte
At gaa til *Anhalt* hen, hvor af det *Fyrste-Blood*
Endnu berømmer sig at være *Sleegte-grood(A)*
Men vore *Cimbrer* de med *Gomer (f)* deris Frende,
Som de til *Høfding* tog, mod *Norden* sig henvende,
Og ned mod *Pommeren*, hvor de *Strand-Siden* fik
Og efter hendis bugt nu her, nu der omgik,
Indtil *Nordalbingen* de finge under *Foode*
Som *Holstein* kaldis nu, hvor de mangfoldig stode
Og siden viidelig imod dend *Nørre-Strand*
Med deris *Folke-Sverm* opfyldte *Witteland. (k)*
Til *Fy* en og *Sælland* de der efter *Kaasen* sette,
Maa skee af *Fiskerne* de blefve underrette,
Hvad Land som her og der i *Havet* om dem laa
Som i dend *hvippe-Baad* de grant med *Øyen* saae. ||
Stak de fra *Ebeltoft* med lær-klæd *Fiske-Pincke*
Stivhalsed Hielm de saae *Sool-stukken* mod sig blinke,

Naar de fra Hellenæs og Palsgaard vilde roo
Hin skuldred Samsøe saa de sig i Belt at too.
Foor de fra Kolding ud og hen ved Høndrup Side,
De paa et Seyle-Træ saa snarlig kunde glide
Indtil det fiine Fyen, og foor de siden ud
Forbi Knudshovet, Fyens dend lille Lande-tuud:
Der kneysed Sprowe op, hvor paa de kunde hvile
Og deris Fiske-Garn mod Solens Varme spile.
En Dag mod Aften da som Soolen vilde gaa
Og too sin Vogn udi de Vester-Bølger blaa:
Da ulmed Havet op, og som Sengklædet bugned,
En Bølge sactelig udaf dend anden slugned,
Endog der rørtis ey dend mindste Feyr paa Land,
Dog vuggede sig selv de dybe Belte-Vand.
Saa dunkel-rød en Ring omsirkled Soolens Øye
Jo meer hun vilde sig mod Vester-Havet bøye,
Hun vadde sædelig i Purpur-Skyer ned
Og tegned Regn og Storm ey være langt af leed.
For Østen seer de da en Øe der vide skylder
Som Solen qveldendis i Skowe-top forgylder,
En Arm imod Syd-ost sig brød og bugte om,
En anden ved Nordvest i Belte-Bølger kom. ||
Vort kroned Sælland de paa denne Kundskab søge,
Her finde de det som kand Gaun og Glæden øge,
Her er et Land hvor til ey Fienden springe kand,
Omfauned lystelig af Hafsens rige Vand.
Til Stege, Falster og til Laalland de sig sette
Ja og paa Langeland de Boliger indrette,
Fra Øre-Kraagen(7) skiød de hen til Skaane Land
Ad Hallands Siden til de Norske Field og Strand.

Der med til Rolighed de sig omsider sloge
Og udi lige Aag med Gaun og Gierning droge.
Saa leedte de sig ud een Mand endrægtelig,
Til Dommer udi Fred, til Høfding udi Krig.
Dend første som treen op til Cimbers Dommer-Sæde
Vaar Segud, hand holdt ved sin Stool saa at beklæde
At Ræt Enfoldighed holdt i hans Dage ved,
Og ingen understood at bryde Naboe-Fred.
Egl-arted Gierighed vaar ey af Skallen krøben,
Retfærdighed ey da vaar giennem Spids-Rood løben
Løgn og Finandseri vaar da langt uden Lands
Og Hofmod ikke gik hos Hofmænd udi Dands.
Hint jæfne slæt og Ræt vaar da i hver Mands Hytte
Hver søgte ved sin Sved sit Husis Gaun og Nytte,
Hver vaar paa Land og Vand, i Mark og Skowe fri
Saa fri som nu i Eng dend Arbeyd-flittig Bii. ||
En Part i soorten Heed fik Ynde til at sysle
En Part stood huu oppaa i Skowen gaa og nysle,
En deel fik Ville til at plaske udi Strand,
Og andre hugse blev at rydde Steen af Land.
Saa blev da Sysseler af Folke-Syssel næfhed,
Og udi Deelee ni til dennem skift og jæfned,
Der af ni Hierter blev i deris Vaaben sat,
Hvor over Løwen blaa fremspringer læt og glat.
Til Tegn at Hierterne i Liiv og Død vaar eened,
Og Folket vaar kun Et, og dog saa viit udgreened:
Men Løwen springen, dis med Kroppen mørke-blaa,
Betegned Liimfiord og det Hav hvor i de laa.
Der Segud nu var død blev Adser da Regienter,
Hvis stoore Mandoms lid mand og med Lov udprenter,
56 Og der ved Døden hand af denne Verden gik.

Da Truid Dommer-Stool strax efter hannem fik.
Hand tænkte flux oppaa at væbne og befæste
Sit Folk og Land imod sin Vaaben-færdig Næste,
Vort Frugtbar Sæland mand da kaldte Middel-Slæt
For det som Middel-Punct vaar i hans Lande sæt.
Der hand med Lyst besaae hvor tusind foldig Grøde
Som Jorden af sit Skiød hvert Aars-maal kunde føde,
Da fik det Sædlands Naun af Sædens rige Skudd,
Som tog sin Krone op af Jordens fede Brudd. ||
Her var et Land som vaar Naturens Yngle-Ære
Her vaar det Hovet-Land, som Kronen skulde bære,
Regjerings-Hiertet her blev sat til Land og Vand
Af Fyrster, Konger, til vor nu Monarcke-Stand.
Der da mangfoldig Aar med lange Furrer pløyed
Vor Truid s Ansigt og ham ned mod Jorden bøyed
Og Livsens rørlig Aand tog af udi hans Blood
Og elsked Knorte-kiep dend blev hans tredie Food:
Til *Thielvar* stood hand af det Jydske Regimente,
I Siæland vilde hand en rolig Død forvente,
Som hand omsider vandt, der paa tog *Thielvar* an
Ald Høfdings Makt udi dend vide Cimber-Plan.
Hand aatte sig en Søn, hvis Naun vaar kaldet Ostred,
Som blev af Ungdom op til Dyd og Mandom fostred
Sin Fader *Thielvars* Stool treen hand omsider paa
Med hver Mands Yndist som hans Himmel-dyd besaae.
Hand mod sin Fiende sig betænkte først at styrke,
Og dernest flittelig vort Sæde-land at dyrke,
Hand lærde først sit Folk hvad Avling hører til
Og at foruden Plov ey Sværdet føris vil.
57 Som Mænd og Munde flux i Tal blev daglig fleere
Betænkte hand at sig og Næring kunde meere
Og hvordan Jorden med en good Behændighed
Opdrivis kunde ved en flittig Bondis Sved.
Thi førend Auling blev ved nærsom Hænder dreven
Vaar Føden meget slæt (dog Folkene var treven) ||
Det hatted Agerne mand da til takke toog
Og stildte Hunger med dend Svine-kiere Baag.
Dend brune-batted Nød mand flittig sammensanked
Og siden efter haand til Spiise beed og banked,
Hvad Fiske Hav og Søe gav af sit vaade Skiød
Meest Vinde-tørred blev til Vinter-Suul og Brød.
Hin bidske Hvide-løg vaar da fuld good en Føde
Skow-Krabber gik og med, af Hunger blev de søde.
Mand sad i Blomster-Eng og holdte Dug og Disk
Og drak af Kielder med dend Pile-snare Fisk.
Dend ædle Sparsomhed bar da sin rette Krone
Dend buged Belle-Gud vaar ey sat op paa Throne,
Naturen da med lit saa vel fornøyed blev
Før ind af andre Land mand Ødselhed forskrev.
Da hafde kaalde Flod blant Folket ingen Genge,
Da Pest og Blood-Soot ey saa næmme Vaar at fenge,
Da vidste mand ey af dend Syge her i Land,
Som kom i Trøyen hid med høflig Franske Mand.
Dend vissen Svinde-soot vaar ikke den Tiid auled
Og Børne-Kopper ey vaar op i Vuggen krauled,
Bug-bødel Tarme-vrid i Livet ingen stak
Podagel mand og ey af Kalked Druer drak.
En Mand paa hundred Aar gik tiit foruden Hue
Og aldrig viste dog af Hooste eller Snue,
58 Hver Mand vaar Kierne-heel, langt efter hand vaar graa
Til i sin Huile-Grav hand færdig vaar at gaa. ||
Der Ostred nu vaar mæt af mange Aar og Dage
Og med Forfædrene fik Døden og at smage
Da tog sig *Guthi* an sin Faders Regiment,
Som fra saa loulig en Oprindelse vaar hent.
Og fra det første hand for Folket fik at raade

Hand Fyrste-Dyd og Drift alvorlig eftertraade,
Hand stunded efter hvor hand Ære kunde naa,
Og Naunet kunde langt hans Grendser overgaa.
Til Skaane foor hand hen med Herre-Skiold at tage
Hvad Geterne toog ind udi hans Fædris Dage,
Hand tvingde dem og gav dem Guthers Naun af sig(m)
Saa hans Hukommelse de bær æuindelig.
Og som hand agtede hvor Landet sig ombøyed
I mange Vrinkeler de Belte-vande krøyed,
Saa det som Dragen sig hen ud i Havet skiød
Og i saa mangan Bugt de stolte Bølger brød:
Saa bød hand dem at de til Vaaben skuide tage
En guul og gyldene langstiertet Flyve-D r age, ||
Som pryder end i Dag vor Danske Konge-Skiold
Og tegned hini Magt, Mood, Herre-Verk og Vold.

* *
-- 59

Som *Guthi* da toog til i Ære, Naun og Lykke,
Og vaar blant Nordens Folk et Fyrste-Speyl og Smykke
Saa løb og Nordens Folk af alle Sider til,
At lære ved hans Haand Dyd, Mandom, Ridder-Spil.
Her af toog Folket til saa stoor en Haab at blive ;
At Landet mægted ey en hver sin Nødtørft give,
Men Hunger Gustenhed i røde Kunder skrev
Og Sidebeenet hvast i lasked Liuske blev.
Som Hyrden naar hand seer, at Engene forsættis
Med megen Fæ-Drift, da vil Markene forlættis
Og anden Græfigang til det Slikke-Tunged Fæ
Vil søgis, om hand ræt vil passe paa sit Kræ:
Saa, der at *Guthi* saae, hvor Brød tog til at skorte
Og Fred og Eenighed for Biæring og blev borte,
Hvor Sønnen tværrede, naar Faderen hand aad
Een liden Mundfuld, som vaar aff en anden Taad,(*)
Hvor Daatteren hun med sin Moder torde kive
Ja vel fra hendis Mund sin Føde torde rive
Hvor Svenden knurrede ved hver sin Giernings Fied
Naar som det kratted i hans tidig Kage-Sted:
Her paa betænkte hand et Bur-Sprok(w) sammenkalde
Paa en beylelig Plads som hand der til udvalde
Hvor sine Oldinger og beste Mænd hand bad,
At give beste Raad hver i sin Stæd og Rad. ||
Mens til hans klaage Raad en hver gav Sted og Stemme
At til ald Landsens Gaun og Fremtarv at forfremme,
Det unge Mand-Kiøn mand udrysted lader gaa
I fremmed Lande til sit Brød og Lykk' at faae.

* *
-- 60

Ey længe vaar det til før en saa deylig Skare
Af *Cinibrers* Helte-Børn paa Herre-Bud tog vare
Og udi Skaane sig forsamled med een Hast
Paa Lykkens Terning-Bord at gjøre modig Kast.
Her samlis Holker og mangfoldig Flyde-Snekker
Men *Guthi* midler Tiid med fyndig Ord opvekker
Dend kiekke Ungdom til at tage Reysen paa
Og endelig (maa skee) da faldt hans Tale saa:
Graa-kroned Ædle Mænd, Lands-Høfdinger og Herrer
Hvis velbefiindne Tro jeg elsker høyt og ærer,
En hver som her er hoos af høy og nedrig Stand,
I, Hiertet af mig selv og Livet af mit Land!
Beseer, jeg veed i seer med eders Øyne gierne
Dend Ungdoms Faure-Flok, dend friske Kæmpe-Kierne
Af disse tusindis saa Hierte-rige Tal
I hvilke eders Naun udødet vorde skal.
I vel erindrer hvor os alle Tiden klemmer,
Dog Himlen tiit i Nød de beste Hierter fremmer.

Som bag en Hagle-Sky mand skimter Soolens Fryd,
Saa er kun Nød en Sky og Time-Skiul for Dyd.
Skal vi vort eget Land i soorten Jord opæde
Skal vi hin anden selv hen under Fødder træde
Skal vi som Raad-løst Folk opkaste selv vor Grav
Og sætte Skiendsel paa det Naun os Himlen gav. ||
Skal vi som Herre-Skiold og Bloode-maled Klinge
I grumme Fienders Haand ey haver kundet tvinge
Af vissen Hunger døe? Der er jo fleere Land
Hvor Solen os vort Brød og Lykke viise kand.

*
- 61

Her staar I vore Børn, vort Liv vor Lyst og Ære
En udlæst Kiempe-Sæd, som Ævighed skal bære
Paa Rygtets Vinger, mens dend Himmel-Bygning staar
Og Sool og Maane om paa Stierne-Volden gaar.
Om I mit gode Raad vil give vel i Gjemme,
Og aabne Hierterne for min tro-hiertig Stemme,
Da kand vi leve vel, som bliver her igien
Men meget bedre I, der farer fra os hen.
Ud, følger Bølgen om, thi Gudern' ogsaa raade
I dend Skum-krused Mark, det Fiske-rige Vaade.
I Eders svage Seyl skal Lykken blæse ind
Og føre vel til Land ved en saa fauer Vind.
I hvor I kommer hen, saa er dog allevegne
Det runde Himmel-Tag, De rette Føde-Egne
Er ey saa lige der hvor mand paa Jorden suat,
Men hvor at Lykken hår vort Leve-Brød hensat.
Hvor mangel vildsom Sti har eders Fædre vandret,
Før her de staunedis, dog blev ey de forandred
Om Døden end paa Tru i deris Veye laa,
Thi deris Øyen langt til Ævigheden saae.
I dennem Speyle-klart kand I besee og skue
At siælden ædlis mand paa Moders egen Gnie ||
Langt bedre er at gaa frimodig til sin Grav
End gaa med Hunde-bidt og Skam-fuld Betie-Stav.
Gaar derfor dristelig kun Døden under Øye
Tiit kand behierted Mand fra Dødsens Fiil sig bøye
Dend Mand ret aldrig glad en Stund i Marken reed
Der for hver Torden-Skrald sin Hest tilbage vreed.
Og om I tænker det jeg elsker eders Fare
Og vil hos Patten dog min' egne hiemme spare,

*
- 62

Jeg er som dend der kun vil hidse Hunden paa,
Men selv slet intet Fied mod Ulv og Biørn vil gaa:
Vel an! her staar in Søn, min.Thielvar hand skal følge
Og dristig vofve sig paa gnistred Storme-Bølge
Paa Landet skal hand først og for i Spidsen staa,
Jeg priser hvert et Saar hand kand med Ære faae.
Tag, Thielvar, tag da hen den skoode Spyde-Stage
Og denne Kortiaske som jeg selv i mange Dage
Har ført i Ledings-Færd, giv der med Fienden Stød,
Og søg med dette Folk Liiv i din egen Død.
Her paa sprang Thielvar frem, de Ord hans Siæl beveegte
Hans Hiertis Mood udaf hans Øyne-Steene leegte,
Sin gamle Faders Haand en ydmyg Kyfi hand gav
Og udi disse Ord med hannem takked af:
Saa kiær som Soolen er mit Dage-kiære Øye
Saa stoor en Siæle-Lyst, saa stoor en Hiertens Nøye ||
Er i mit Sind udøst udaf min Faders Mund
Hvis Ord jeg lydig er til Livsens sidste Stund.
Skal denne Skare mig for deris Høfding kiende,
Skal mand et Ære-Lyys udaff min Aske tende
Her ulmer Emmerne, ræt ved mit Hierte-Rood

Og villig byder frem mit varme Hierte-Blood.
Kom Cimber-Ungdom, kom du Norden-Verdens Ære
Stiig til de Seyle-Træ hvis beged Bug skal bære
Os til et ævigt Liiv trods Dødsens grumme Tru!
Ild, Vand og Huesse-Staal og vred Mands onde Huu!
Far Hierte-Fader Vel, i hvor mig Lykken lander
I hvilken Verdens Bugt jeg med Helbredden strander
Der skal jeg plante dig et Naun ævindelig,
Som altid grønne skal i disse Mænd og mig.

*
— 63

Der paa da foor de ud ved Skaanis Østre Side
Og som i Springe-Dands lood ud paa Søen glide.
Hvor af og Stæden fik et ævigt Ære-Naun,
Og end paa denne Dag er kaldet Cimbers-Haun.
Saa vunde de da Seyl og Vinden villig pruste
Som kort der efter dem i Øster-Søen viiste
Et Hav-omringet Land, som til saa stoor en Flok
At underholde dog vaar ey beqvem og nok.
Det Land lod Thielvar strax til pafi med Folk besætte
Og dem en Høfding gav at skille Tvist og Trætte ||
Hvis Naun var *Borno*, og af hannem samme Land
Er kaldet Boringholm (o) af hver hans Eftermand.
Sig Thielvar strax igien dend u-tro Søe betroode
Og staged ud fra Land med baade Folk og Floode
De Vinde-buged Seyl ophidsedis i Raa,
En Pible-skummed Strøm lood Skiben' efterstaa.
Gud kiender det hvor stoor en Siæle-Nød og Vaade
Det vaar at lade sig af Veyr og Vande raade,
At være flakkendis i Fiskens Flyde-Boo,
Og see ret Helvede ved Saalen af sin Skoo.
Hvad Frygt, hvad Dødsens Frygt det maatte dog indjaget
Det u-vand Seyle-Folk som blev aff Bølgen slaget
Naar Storm og Suse-Vind i Tov og Takkel peev
Og dem ald Jorden hen af Sigt og Syne dreev.
Naar Hav og Himmel vaar alt det de kunde skue
Naar Bølgerne i Storm stood som i Brand og Lue

* *
— — 64

Naar dend beg-sorter Sky i mange tusind Tal
Mifiundte dem et Blink af Himlens Stjerne-Sal.
Her vaar ey Styre-Mand i Seyle-Kunsten dreven
Her vaar Søe-Korter ey i Kaaber kunstig skreven
Dend Seyle-budike, det streged Søe-Kompas
Med levendis Magnet vaar da ey giemt i Glas.
Men de ved Lykkens Haand og hendis Plire-Øye
Fik Hierte til udi den vilde Sø at pløye ||
Et ævigt Rygtis Haab drev hver Mands ifrig Sind
At staa som Klippen mod det trodsig Vand og Vind.
En *Noahs* artig Kunst randt *Thielvar* da i Sinde:
Der intet intet Land for Øyet vaar at finde.
En Rafh, en flyve-Post, hand lood fra Haanden gaa.
Om hand i Høyden kand et Land i sigte faa.
Hand skyder sig som Pul i Luften tusind Faune,
Klarine-klare Kluk hos hannem ikke staune,
Hans Aadsel-gierig Kroo dend gulper efter Rov,
Hans Hierte det vaar frisk, men Tarmen i ham sov.
Hand sirkler sig omkring i Luften tusind gange,
Mens Fode-Fæste kand hand ey i Syne fange,
Hvorfor hand vendte til sit Skibe-Huus igien
Og tog til Takke med sin forrig Vært og Ven.
En kort Tiid efter hand en anden Rafn udsendte
Om meere Kundskab ved sin Vinge-Flugt at hendte,
Hand, der hand Luftens Huus Klap-Vinged giennem foor,
Kom udi allem di oppaa et Land i Spoor.

Udi Nord-Ost sin Kaas hand Snore-ræt lood sætte
Hvor efter Skibene og deris Kaas henrætte,
Og Rafhen blef Pilot for hver en Styre-Mand
Indtil de ankrede just under Guthiland.

*
— 65

Her funde de med Lyst det som de eftertraadde
De deris Ynske her med Hiertens Glæde naadde
Her i et Øyeblik blev ald den Sorrig glemt,
Og Dødsens Frygt som dem i Havet hafde klemt.
Paa Landet *Thielvar* treen som Formand for dem alle,
Af Holkene der paa i tusind tal udfalde ||
Hans faure Følge-Flok og i hans Hæle stood.
Som de der trode ham alt deris Liiv og Blood.
Der bliver hand da var Ny-Maanens Horned Bue
Som nyfi var bleven tendt der de fik Land at skue,
Her gjør hand Offer af en Hedensk Nidkerhed
Og takker Maanen, som dog af hans Tak ey veed.
Her af toog Folket paa den Sæd hos sig at giemme
At hvad for Gierning, som de Lyksom vilde fremme,
Dend skulde skee i Ny i Feyde eller Fred,(p)
Som og til denne Dag af mange holdis ved.
Her bliver da fortalt af *Thielvars* Sønne-Qvinde
Som *Huite-Stienne* heed, saa deylig en Mand-inde,
Som Soolen hafde seet, en Drøm og Naatte-Syyn
Som hendis Siæl dend saae bag søvniq Øye-bryyn.
Hun tyktis have seet et Land langt borte skyld,
Som hafde Riigdom nok udaf Naturens Fylde
Med Træers deylig Skow og Blomsters sunde Lugt
Sampt anden Herlighed af Jordens riige Frugt.

* *
— 66

Hun syntis sig hen oppaa Landsens Bierge stige,
Og trende Slanger der af hendis Liiv at kige,
Som ud af hendis Liiv ombøylede sig brød,
Og Solen Straale-fuld at staa i hendis Skiød. ||
Strax hentis Spaamænd, som skal denne Drøm forklare,
De hende foort betog hvad Sinde-Frygt og Fare
Som dend u-vaanlig Syyn sig kunde efterlat,
Og gav Udtydnings Sool paa hendis Drømme-Nat.
Det Land, de siger, som du saae med tillukt-Øye
Er dette som vi nu har langet ind med Møye
De Hald og Klipper som vaar Landets Feste-Food
Bemærker Herre-Magt for Landsens Folkis Blood.
De Træer som sig op mod Skyen prægtig skiøde,
Betyde Overflod af disse Skowis Grøde,
Som tiene skal til Skib og Flyde-Huus paa Vand,
Ja Førsters Bygninger i mange andre Land.
De trende Slanger dig skal trende Sønner merke,
Som ved Samdrægtighed skal stedse vorde sterke,
Og deris Gierning skal med Viißdom tag' i Agt
Med Slange-Snildhed at afverge Fiende-Magt.
Men Soolen som udi dit frugtbar Skiød indstraaled
Dend hafver Bumlens Gunst til dig utallig maaled
At Ærens Sool dend skal paa dig og dine staa
Saa længe Himlen dem med Sool kand pege paa.
Her blev da Glæde som en hver kand troo og tænke,
Og i Ur-Øxens Horn lood Thielvar friit i skiænke
Som dend Tiid brugtis for de beste Drikke-Kar,
I hvilke Herre-Drik mand frem til Førster bar.
Men siden naar i Kriig mand Fienden hafde slaget
Da Fiendens Hovet-Skal til Drikke-Skaal bleff maget ||
67 Og lemped til et Priifi- og Ære-Drikke-Maal
Og der af siger vi endnu at drikk' een Skaal, (q)
At Huitte-Stienne da til ævig Æris Minde

En Meenløs Kierlighed hos Thielvar kunde finde
Og hendis Første-Æt kand altid spire sig
Hos Gutherne til Lov og Priifi ævindeligh:
Til Skiolde-Merke gav hand da sit Folk i Lande,
Et Lam i røden Bond hos Lilien at stande.
Som vaar de [Amaler] Huitstiennes Folk og Egn,
Et fordums gammelt og sædvanligt Skiolde-Tegn.
Men der til Christi Tro de siden blev omvendte
Og Guds uskyldig Lam vor Frelsermand bekiendte,
Da blev det dennem strax en Vaaben-Smykke-Skik
At deris Lam af ham en Seyer-Fane fik.
Da tænkte hand oppaa det Løfte, som hand gjorde
Sin gamle Fader, der hand fra ham drog om Borde
Og Landet efter ham hand kaldet Guthi-Land,
Som Gulland kaldis nu af dend gemeene Mand. ||
Der i hand fulde smukt de gamle Fædris Sæder,
Som satte deris Naun paa deris Land og Stæder;

* *
— — 68

Men hand dem overgik, som ærbar Søn og fiin,
Thi hand sin Faders Roos holdt meere kiær end siin.
Nu gik det da til Verks, hver Mand tog til at røre
Sin Haand fra Laaret, og til Gaun og Gierning føre.
Hver lood skinbarlig see udi sin villig Sved,
Hand vaar en Cimber-Mand fød til Arbeydsomhed.
Som naar en Bi-Sverm nyfi af Bonden bliver stokked,
Der er om Viseren i tusind Klynger flokked,
Dend gjør et Glæde-Brum udi sit Huus og Stok,
Dog lader see dend ey af Huus har eene nok,
Paa Timen far dend ud til fellids Huus at drage
I Skowe, Mark og Eng, en Part de gjør en Kage
Af klæge Virke-Vox, en Deel de sætter i
Hin luttred Hunning ved Naturens Alkemi.
En Haab som Ædel-Mænd i det Bi-Regimente
De tiener Kongen, mens en Deel Mark-Sukker hente,
Og andre der imod som fattig Bonde-Mand
De fører gierne til Beeg, Axel-Skav og Vand.
Saa gik det ogsaa her; En hver vaar meer end færdig
At vise det hand vaar sin Stæd i Landet værdig;
Mand saae ey nogen med sin Haand i Lommen gaa
Og som et Trunte-Skrog blant Palme-Træer staa.
Men somme ginge hen i Skowen, der at stefhe
Sky-høye Fyrre-Træ, som ranke vaar og jefhe,
Hvor af de gjorde Huus og Hytter stoor' og smaa
Til Tiden lærde dem Konst-Bygninger at faa. ||
En Part de gave sig til Ageren at dyrke,
Men alle loode see Fliid, Færdighed og Styrke,
I daglig Gierning, som i Landet forefaldt,
Saa og hvor høyt det dem om Livsens Næring galdt.
69 En Dag som Thielvar kom til Landsens Middel-Prikke
Fandt hand en Steen som af Naturen sig mon skikke
Ret som et Hiønne til en Hvile-Stool og Sted,
Hvorfor hand taler saa til dem ham fulde med:
Her seer I hvor os selv Naturen villig byder
Sit Sæde venlig til, jeg dette saa udtyder.
At Himlen haver her vor ævig Bo-Pæl sat
Og her vort Sæde giort før vi fik Landet fat.
Gaar, bliver snilde til Naturens Gunst at kiende
Til sidste Pulse-pik og Eders Levnets Ende,
Her skal I sidde vel i min Tid uden Meen,
Her skal jeg faae en Sted for mine døde Been.
Der *Thielvar* da sit Folk retsindig hafde raadet,
Som hand af Himlen vaar med megen Dyd benaadet,
Og krumpen Alderdom ham daglig Minde gav
Hand negrede jo meer og meere til sin Grav:

Hand da, som altid før i Gierningen beteede,
Hvor hand i Alting til sit Folkis Hielp var reede,
Hand vil nu lade see i sidste Aande-dræt,
Hvor dybt de vaar udi hans Hiertis Omhu sæt.
De beste Landsens Mænd lood hand for sig indhente
Og dem med disse Ord og gode Raad betiente
Som af hans trange Bryst og bleeg-blaa Læber flød,
Der i hans Øyesteen mand saae dend visse Død. ||
Det er min Skyldighed, mens jeg er her i Live,
Det skal i Døden og min Giæld og Pligt forblive,
At lade kiende grant for Verdens sidste Mand,
Hvad Faders Omhu jeg bær for mit Folk og Land.
Jeg seer vel Lykken ey med hver Dags Sool vil rinde
Saa bliid og blank her op, at I skal altid finde

*
— 70

En sikker Rolighed og u-mifiunded Fred,
Thi alt som Folk de groor, saa henger Avind ved.
Saa kiek er Løwen ey naar hand i Skowen ganger
Og der sit feede Rov i Mund og Kløer fanger,
En sulten Ulv og Biørn jo reev det af hans Mund
Om hand det kunde, ja vel Bondens Binde-Hund.
Ey skal I tænke det, I uden Anstød bliver,
For Eders Lande-maal dend grumme Søde omgiver,
Dend Tiid vel kommer naar Mifiundelse faar Vind
Og Eder i en huj og hast tør seyle ind.
Mens at I Eders Poort for meget Ont kand lukke
Og Eder for dend Fiil, I seer tilforne, bukke,
Saa giemmer disse Raad som Eders Hielp-Skat
Og naar I trænger hart, da griber hannem fat.
Først skal I Naboeskab og Fred med alle holde
Og uden Aarsag selv slet ingen U-ro volde:
Thi det er Hunde-Art at bide i dend Kiep,
Hvor af mand aldrig fik det mindste Smek og Skrep.
Ved god Samdrægtighed og Fredsens Lykke-Kiæde
Kand I mangfoldig groo til Rigdom, Ære, Glæde,
Og spredis vide ud som Elm og Aske-Træ
Der har et fredeligt og frugtbar Voxe-Læ. ||
Men skal I nødis til at binde Sværd ved Side
For Eders Frihed og for ærligt Naun at stride,
Og Eders Fiende vaar saa mægtig at I ey
Formaatt' at møde ham oppaa dend halve Vey,
Da skal I søge Hielp hos Eders egne Frender,
Det Stridbar Cimber-Folk, hvis Hierte-lav vi kiender,

*
— 71

Thi paa min Blods-Forvandt hans Liid jeg bedre staar.
End dend som jeg kom først i Kundskab med i gaar.
Der paa sov Thielvar hen, som alle Mand begræde,
Og Hafder, som hans Søn, til deris Lyst og Glæde
Tog paa sig Høfdings Magt, som siden Old til Old
I mange mange Aar og Tiid blev aldrig gold.
Saa est du Guthiland af Cimbrer først opfunden,
Og dine Greene ud fra deris Stamme runden,
Du derfor Dannemark endnu forpligted er,
Udaf hvis Kierne Du din Udsprings Ære bær.
Men naar fra Dannemark Du første Affald giorde
Og hvordan Svenske Mænd kom først med dig om Borde,
Mand der om intet nu saa just at skrive veed,
Det farlig er forslidt af Tiid og Glemsomhed.
Dog slutter mand at det er skeed udi de Dage
Da Lothar Konge vaar, for hans Tyranske Plage,
Thi Buen som med Vold mand spender alt for hart,
Hand skyder siælden vel, men brister gierne snart. || !
Mens det er uden Ney, at Gutherne de huldte

Sig til sit Cimber-Folk, naar Fiender dem forfuldte,
Af hvilke sig en deel hos dennem satte ned,
Hvor af det Lande-lau bær Naun som hver Mand veed.
Hvor mangt et herligt Tog du Guthiland har prøvet
Og udi andre Land din Mandoms Drift har øvet
Med dine Cimbrer, det ald Verden er bekiendt
Saa viidt med Seyer-Haand du har dit Vaaben vendt.
Først der at Helge sig, til Landet at forlætte
Og sine Guther paa en anden Græfigang sætte,
Udseylede og strax besatte D ager ø,
Som rundt omskyllis af dend bugted Øster-Søe.
72 Dernæst der Erich drog ud af vort Danske Skaane,
Der Tiden syntis op til meget Ondt at graane
Udi de Cimbrers Egn, da hand fik Følge nok
Af mange Nordens Mænd, ja striidbar Qvinde-Flok.
Og saa der Dan gik ud og Esthland sig bemægted,
Ja Lifland, Curland og med Sværdet overfægted,
Og endelig dend Tiid de Vendelboer sig
Med andre Danske Folk forsandet mægtelig,
Og ud fra Skaane foor med Ebbe og med Aage,
Som de til Høvits-Mænd og Ledings-Førster toge, ||
Da Longobarderne de hen fra Hiemstaun drev,
Og Longobarders Naun hos dennem siden blev.
Og naar mand dette Folk og deris Tog besinder
Ti Tusind Under mand i deris Drifter finder,
Europa ud af dem i alle Hiørner veed
Ja Asien har kiendt vor Folkis Striidbarhed.
Som Hafsens Floder naar de Dæmninger udbryder,
I Landet Strømme-Viis sig her og der udgyder;
Saa disse Folk sig ud i Øst- og Vester skiød
Og Verden hvor de foor med Vælde overflød.
Her vaar det Folk, som Rom det Verdens Hovet trykte
Og under deris Food med Kæmpe-Hænder rykte,
Af dem blev mange Land blødt udi eget Blood,
Og ofversvømmet af dend stoore Folke-Flood.
Af dem vaar runden op de Skiolde-Møer mange
Som gjorde Grækerne i Striid saa ofre bange
De Qvinde-Kæmper tut mod Mande-Kæmper stood
Og traadde deris Hals med dristig Qvinde-Food.
Af dem Italien og Spanien kand regne
Saa mangan Konge-Søn i deris Land og Egne, ||
73 De Skotter, Engelsker af dem oprundet er (r)
Og deris Stamme-Naun med Priifi og Ære bær.
Mig skulde fattis Dag, mig skulde feyle Hierne,
Jeg skulde sove snart ved rolig Aften-Stierne,
Før jeg dend mindste Deel af deris Dyd og Drift
Udføre kunde ved min svage Pen og Skrift.
Det er, O Guthiland, din deylig Afkoms Grøde,
I dem du seer hvor smukt det staar et Folk at bløde
Hvor Ære vindis kand, det Blood er tapped vel,
Naar Rygted det faar Liiv ud af sin Purpur-Siæl.
Op, alle Runer op, lad Steen og Klipper tale
Og holde deris Naun fra ævig Død og Duale!
Det veed jeg: deris Naun skal gaa i Verden oin,
Saa længe der er Mand udi Athen og Rom.
Men hvordan skal jeg meer om dig, vort Gulland, tale
Og ald din Hiemme-Lov med rette Farver male?
Et Flittigt, Mandigt og et Trofast Folk du est,
Det veed en hver, som med dig handler, allerbest.
Et Hundred Kircker til Guds Ære der er stifted
Oppaa dit skiønne Land, og ellers er det skifted ||
I trende Tredinger, to Dommer' udi hver
Saa du af HErrens Frygt og Ræt beskiermed er.

Vel er dit Land ret som det vaar een Eene-Klippe,
At mand et Spade-Maal snart ey i Jord kand slippe,
Før mand maa tørne paa hin hvide Kalke-Steen
Dog giver Jorden Rug som herlig er og reen.
Og naar at Bonden har sin Rug i Jorden spretted,
Og Ageren er mæt, men Sæde-Løven lætted,
Saa snart som Rugen er grood op en Finger lang
Strax slipper Bonden ind sit Slakte-Lam i Vang.
Der gaar de Flokke-tal og sig i Rügen spekker,
Dog det om Høsten ey fra Bondens Lade trekker,
Og der af, uden tuil, er Gullands Lamme-Kiød
For andet meget fedt, og sødt som nogen Nødd.
Vil mand sig lyste ind udi din Skow at gange,
Dog ey saa meget for Skow-Englis søde Sange,
Da seer mand ligesom den Snore-rette Gran
Vil tage Høyden paa dend store Stjerne-Plan.
Harpixed Fyrre-Træ sig høyt i Luften skyder
Og mod dend svangre Sky sin Kneyse-Top frembyder.
Skær mand i hendis Top, da er det som mand skar
I Flesket der er harsk, saa er hun feed og klar.
Det skønne Gullands Træ og Tømmer er det beste,
Som prægtig Bygninger i Verden kand befeste,
Ja flyde-Slotte-Skib med Master prale kand,
Der har ey lige som i dit Skow-Første-Land. ||
Og om din Skow ey kand Sølf-værdig Cyprefi bære,
Om du for luctendis Caneel maa give Tiære,
Det Piiged Eene-Træ har og sin Lugte-Kraft
Hvis Olie og er saa skøn en Læge-Saft.
Jeg dine Rover ey, dend Skiørbugs Drive-Grøde,
Maa glemme, thi de er saa store, salt' og søde,

*
- 75

Som ellers ingensteds; Det er et Spetseri,
Der Bonden paa sin Mad kand hver Dag hafve frj.
Din stoore Fæ-Drift og de fede Landsens Enge
Jeg ey kand giennem gaa, det varede for lenge.
Før i din Frugtbarhed jeg hafde seet mig mæt,
Min Sang-Gudinde før blev gandske tung og træt.
Et vaar dog nær forgiet! de skønne Marmor-Steene
Og Bygnings-Fliiser, som er Høfle-slet og reene.
Hvor af vort Krone-Borg er bygged og besat.
Som du har toldet af din rige Bygning-Skat.
Nu lyster mig at gaa, før jeg vil Afllskeed tage,
Til Wifiby, som der vaar i Verdens fordim Dage
Saa skøn en Stapel-Stad, saa byggeriig og stoor,
Som ellers ingen Stæd udi det gandske Noord.
Det vidner nok endnu de Vinduer og Dørre,
Som vaar aff Kaabber, og de hvalde Gader, større
End nogen Mand kand tro, hvor af mand nu kun seer
Forfaldne Aadsele af Bygnings Steen og Leer.
Her hoos er Wifiborg, som et præktig Herre-Sæde
Hvor mangan Første har haft baade Sorg og Glæde, ||
Det blev befæsted først saa som et Konge-Slot
Ud af vor Danske Mand Velbyrdig Iver Tott.
Men Waldemar, som var udaf det Naun den Fierde
Og Danmark hialp paa Food og viiselig regierde,
Hand med sit Seyer-Sværd, med Herre-Skiold og Magt
Fik dig til Dannemark, som du vaar auled, bragt.
Du vilde for hans Sværd af Førsten intet grue,
Du qvad om ham til Spot udi din Jule-Stue, (*)

*
- 76

Men hand dig qvad en Dands, som blodig vaar og bleeg
Thi Konge-Vrede gaar ey ud paa Jule-Leeg.
Saa blevst du lemmed ind udi Danmarkis Rige

Og der med Lærde til din rette Høyd at stige,
Indtil for Trediv' Aar du fuldte Sverrig med,
Hvor om jeg mælde skal paa anden Tiid og Sted.
Mens Gud i midler Tiid vort Danmark haver signed
At det har rettelig dend treven Palme lined,
Som deylig skyder sig om hendis Trykke-Steen,
Og sætter Spirer til sin ynskte Seyer-Green.
Saa, der vor Dannemark vaar allermeest betynged,
Og ald' Ulykker vaar som i hin anden slynged,
Dend Tiid os Sverrigs Magt kom allersidst oppaa(*)
Og uden Skyld og Skiel os over Halsen laa: ||
Da, da Kong FREDERIK, som vel maa kaldis Fromme,
Fandt HERrens mægtig Haand sin Haand til Hielp at komme
Gud eene gjorde det at Sverigs Bue sprang,
Og Danmark kom til Liiv og ævig Aande-Fang.
Thi Hand dend Salige og Eyegode Herre,
Hvis bedre Jordan ey i Verden kunde bære,
Gud hannem Dannemark og Norge overlood
I Ævighed til Arv for alt sit Konge-Blod!
Og der hand Verden nu blant allis Taare signed,
Vor Danske David, som og David hafde lined
Udi Gudfrygtighed og mild Regiering, gav
Hand op sin Aand til GVD, og Kroppen til sin Grav.

* *
-- 77

Saa toog Du *CHRISTIAN*, Din Krone, Spiir og Sæde
Udi Din Faders Stool med hver Mands Lyst og Glæde,
Dig er det som jeg nu med Lyst ommelde vil.
Hvordan Du Guthjland med Sværd dig bragte til,
Der Du fra Wifimar vaar med Priis og Seyer kommen
Og dennem hafde lært at følg' og lyde Trommer^
Da lodst du din Soldat Forfrisknings Hvile faae
Dend heele Vinter til at Vaaren kom oppaa. ||
Der Toor begyndte da ved Soolens Stige-Varme
Sit iised Skæg at tõe, da tog mand til at larme
Paa Trommens Romle-Skind, og til at vekke op
Dend Danske Lands-Knegt, som nu hafde hvilt sin Krop.
Men Du, Du Kongers Glands, vor Mage-løse Hyrde,
Naar andre huilt sig, da løfte Du din Byrde
Paa Dine Axler op, naar andre sov vel søt
Og snorked Natten hen paa Bilisteret saa bløt,
Da brødst du Søvnens tiit, ja tiit naar Hanen galed,
Og dit Gemak det vaar med Nattens Sverte maled,
Ja naar det knøeg og føeg af bidsken Sverme-Snee,
Du din Aarvaagenhed lood da saa ofte see.
Nu gik du paa din Food, dit Tøy-Huus at besigte
De store Skøt og smaa, hvor med du skulde figte,
Nu foor du ud til Baads før Dag sig skimte lood,
Til Bremerholm, og blant de beged Baadsmænd stood.
Nu seyled du hen ud oppaa din skønne Flaade
Og stak igiennem det slud-fulde Hafsens Vaade,
At see hvordan en hver tog paa sin Gierning agt,
Og om Soldaten stood Var-Øyed paa sin Vagt.
Og der med hafde det med ald din Gierning gænge,
Dend eene sig med Fliid vil for dend anden trænge,
78 Fordi hand ydmyg paa dit vaagne Øye saae,
Der idelig oppaa hans Hænder monne staa. ||
Paa Holmen Pink og Pank mand u-ophørlig hørde,
Dend ene Vegge paa dend anden hastig kiørde,
Hver Dag vaar Luften fyldt med Baadsmænds trælsom How!
Der færdede oppaa dend stoore Seyle-Skow.
Hver Holmens Admiral og hver en høy Betiente
Hand sine Seener ud med Fliid og Iver spente,
At hand sin Skyldighed da kunde lade see,
At fodre Kongens Gaun, og drive Landsens Vee.

Der Avrild (Hvege-Veyr) begyndte nu at slude,
Og Knopper fanged an grøn-mundet ud at trude,
Da Marken tog igien sin grønne Kiortel paa,
Og Vinter maatte til en Krabbe-gang at gaa:
Da giordis Floden ud i Øster-Søe at seyle,
Til Seyers dyre Brud med blodig Mund at beyle,
Kartowers Kugle-Slug af hendis Side-Been
Laa Trappe«Viis og ud med propped Munde Green.
Vor Ædle Søe-Helt Juul og Bielke Floden førte
Som Admiraler, og i de Søe-Vogne kørte,
Det var en Lyst at see hvor Skibene de brød
Dend bløde Svømme-Mark hvor i de fløy og flød.
Som de nu krydser om i Øster-Søens Bugter,
Og Avrild deris Seyl endnu saa mildt befugter;
Imellem Boringholm og Skaane blev de var
To vakker Aarlogs Mænd af Svenske Seyle-Kar. ||
Som naar en Støver har et Rov i Skowen snøfted,
Og der paa gram og gridsk har givet Hals og bøfted,

*
— 79

Hin raske Mynde det optrekker med en Fart,
Naar hand er Strikke-løs, og det indhenter snart:
De lette Seylere saa efter dennem iler
At de om Rednings Haab udi en Hast fortviler,
De hidser Seyl med Frygt, og priser deris Vind
Og i Steenshaun de da omsider smuger ind.
Men der om Natten de med Ild og Skud anfegetis,
Strax deris Striide-Mood for dissis Mood forsmægtis,
Soldat og Baadsmænd sig i Hast forseer til Land,
Hvor paa det ene Skib gik strax i Blufi og Brand.
Det andet (*Charitas*) som og vaar nær i Lue
For Luntten som vaar lagt Krud-Kammeret at true,
Af vore dæmped blev, saa Svenskens Kierlighed
Vor Beyle giek til Haand, som dog vaar harm og vred.
Der Faaremaaned da vaar færdig af at takke,
Og i sit Tiide-Maal gik meget need ad Bakke,
En Dag mod Aften da som Soolen vaar paa hæld
Og stak sit Straale-Lyys bag Væster-Dal og Dæld:
Vor Mandig Juul hand da ræt under Gulland lander,
Og under Karls-Øe hand sin moodig Haw-Hest vander
Og samme Aften hand sit Folk udskiber snart,
I lette Fare-Tøy, at Landgang gaa med Fart. ||
Saa tiilig da som Dag vaar færdig an at bryde,
Og Solen piped til sit fulde Skin at yde, (*den 29. Aprilis.*)
Da sprang vort Folk i Land fra Sluppe, Skib og Baad
Og skiøtted ey om skiønt at Buxen lit blev vaad.
Dend Svenske Oxenstiern (dog ey med lyksom Stierne)
Sampt Commendanten Schultz, de hafde seet saa gjerne
At hindre deris Gang, hvor til Sex hundred Mænd
I Marken færdig stood med Dræbe-Sværd om Lænd.

*
— 80

Men dine Danske de med dem i Mark omdriller
Og Skibene paa dem af Støkke-Munde spiller,
Saa deris Stierne som et Stierne-Skud henfaldt,
Og frelste sig med Flugt og sine, der det galdt.
De Gullands Land-Mænd da med Hiertens Glæde komme
Og glædis ved dend Lyyd udaf dend Danske Tromme,
De din Monarke-Haand vil gerne kysse paa,
Gud lade dem og Dig saa sandt ald Lykke faae!
Der efter Juul saa snart mod Wifiby lader sette,
Det Klippe-bygde Slot med Kugler at besprette,
Vor Peder Morsing der ey liden Ære vandt,
Hand lagde Slottet nest og [Svensken] Kugler fandt. ||
Dend første *Maj*(*) sin Krands begyndte ud at hænge

Der dine Cimbrer de begyndte hart at trænge
Det Mure-sided Slot, saa Høvits-Manden fik
En Smag i sit Gemak af deris Krudded Drik.
Din Oberst Marten en Tromslager da indsender
At de skal dæmpe snart dend Ild som paa dem brender
Og dine gaa til Haand: Det blev og taled af
Saa de da Slotted med Dagtingning overgav.
Til Lykke, *CHRISTIAN*, nu har Du faat og fundet
Dit Lam som borte vaar, og Gulland det er vundet,
Giid du i Ævighed ald Lykke der med faar.
Min Sang-Gudinde nu til Seyls ad Søen gaar!

* *

81

82

83

Hids Seylet op igjen. Jeg hører Vinden suser
Og over Bølgerne med milde Hvidsel ruser.
Dend deylig Sommer-nat saa dage-blanded er
At vi ræt magsom nu igiennem Bølgen skiær.
Dend Blomster-Fyrste Maj saa kaald i Seylet henger,
Og intet Takkel dog med Striid og Storm udsprenger,
Sanct Ellen-Ild saa tynd i Skiødet brender klart.
Maa skee vi hâr en Storm at vente meget snart.
Her flyder ved vor Baad de Stierne-skud saa feede,
Marsvinet boltrer og forventer Solens Heede,
Oppaa vor Kaste-krog dend spraglede Makreel
Giør sine nemme bid, at vorde os til deel.
Ved Aaren løftes op dend Ilde-draabed Bølge,
En deylig Dag der skal (vil Gud) i morgen følge,
Dend sølf-graa Dage-skær jeg nu i Østen seer
Som giennem Nordens Guld med deylig Øye leer.
De lyyse Stierner nu mod Solens Opgang blegne,
De kulde-stive Tow begynder smukt at vegne
Hist piper Soolen frem, giv, Gud, en lyksom Dag,
Ledsage Du mit Skib, befodre Du min Sag.
Men see! hvad seer jeg der? Hid min glafiøyed Kikker!
Jeg seer aff Havet sig mangfoldig Stange stikker,
Jo meer jeg glider til og efter dennem seer,
Saa voxer deris Tal og Stoorlighed difimeer!
Jeg seer, nu seer jeg grant to stoore Seyle-Troppe,
Som nesten alle Seyl i Raaen hafver oppe,
Jeg seer den Danske Flag udaff vor Admiral,
Og Svenskens hart der hos at giøre Prunk og Pral. ||
Det er vor Ædle Juul og Rodsteen, vi skal høre
En underlig Tumult hvor de ræt nu vil kiøre
84 Med Bads og Bummer paa Jernplanked Skibe-Vom,
Og med hin anden digt i Søen tumble om.
Hører der! Nu gaf vor Juul sin Løsen til at figte,
Og løber Fienden ind jo meer og meer i sigte
Hand frygter ey at gaa i dette Dræbe-Verk
Enddog med Svensken hand er ikke lige sterk.
Kartower fanger an min Hørelse at døfve,
Jeg seer blant Ild og Røg Jens Rodsteen giør sin Prøve,
Men Svensken vil ey staa, dog hand operres digt,
Hand giør en luncken og en hastig flyfve figt.
Lnidler Tiid de dog forglemte med at tage
Dend gode David (en fiild vacker seyle Krage,
Som Danske Mænd de tog udi sin fulde Flugt)
Kong David saae vel suurt at de fik med ham bugt.
Stoormægtig Konge, her lod Dapperhed sig kiende
At dine Helte først paa Fienden torde brende,
Og gange løfi oppaa dend Svenske flyde-Magt
Som dem i Skibes Tal ald langt var ofverlagt.
De dog med Fyrighed oppaa de Svenske puuste,

Og deris Hofved-Haar med Ild og Lue kruste
Saa de ad Søen hen med blodig Fingre drev,
Og Seyer-Krandsen i din Haand og Hæfte blev. ||
Nu har vi seylet om, Søesyge Sang-Gudinde,
Du nu i Kiøge-Bügt din Ancker-Grund kand finde
Om du til Byen lood med Vinden lige staa
Maa skee du torde der en god Forfriskning faa.
Men det er Aften nu, her holdes Bede-Stunde
I Floode Kirkerne, du derfor ey maa blunde
Og tage nogen Roo du jo dit Hierte faar
Opofret til din Gud før du til Koyen gaar.

*
- 85

Aldmæctig GVd som i de stolte Vande raader
Med din saa stercke Haand! de tusind-foldig Naader,
Som Kongen og dit Folk er skencket ved din Arm,
I denne Søe-Striid og dend buldre bloodig Larm,
Skal være os et Segl og ævigt Æres-Minde
Paa hver vor Finger til at regne og besinde
Fra Slegt til anden at vor Fiendes store Magt,
Dend flød som Bølgen hen og gandske blev forsagt.
Haff tusind tusind Tak, du Kongers Kong' og Keyser
Som Kongens Magt og Horn til Land og Vand opreiser,
Gack fremad stedse med, saa baade Veyr og Vand
Ild, Jord og alle Ting vor Konge tiene kand.
Vor Vagt den er nu sat, lad Gud dit vaagne Øye
Udi Barmhertighed til os sig lidet bøye,
Vær selff vor Anckerhold, vor hulde Himmel Ven,
Holt ved vor Roor naar vi skal hidse Seyl igien.
Vel! Natten er forbj! Og Morgenrøden drager
Sin Safran-Kiortel paa, det nu saa deylig dager
Og Soolen mildrer med sin lyyse Straale Mund
Paa rage Steuens Klint, Guldmaler Skov og Lund.

*
- 86

Hist kommer seylendes en Floode som der setter
Sin Kaas saa lige hid, og Rooret til os retter,
Det er foruden tvifl dend vitberømte Tromp
Og er det ham da vil snart vancke Bask og Bomp. ||
Her beder Tromp og Juul med fæle Torden-Skaaler
Hin anden Helsen til, de Kaaber-Stykker vraaler
Det Danske Løsen ud, hver *Admiral* gjør Svar
Af de Havgasers Hals Ddtænde Krudde Kar.
Far nu Maymaaned Vel, Skærsommer er for Dørre,
Jeg veed hans høye Sool mit vaade Seyl vil tørre
Du dog dit Tvilling-Par maa Soolebatte lit,
Til Kraben gjør dig slæt af Regimentet qvit.
Mid-Sommers første Dag Jeg seer af Himlen blincke
Jeg med min Jolle vil saa sagte efterhincke
Til Øster-Søe igien, at agte hvad der skeer,
Der er vist noget Nyt paa færde som jeg seer!
See der! Gud hielp nu vel! der seer vi Svensken flacker
Vel femti Seyler stærck paa slibrig Bølge Backer,
Jeg troer dog at de ey i Sinde har at staa
Men de saa for en Vind vil os af Syne gaa.
Som naar den kroned Hiort med sine raske Flocke,
Gaar spanckendis omkring i Engens vaade Socke,
Og hand Kong *CHRISTIAN* til Hest kand blive var,
Hand spretter, springer, og om Skoven hastig far
Omsider dog udaff hans raske Hest optreckis
Endog hans lette Been og alle Seener streckis,
Indtil hand Fugle snar gjør hannem Stien trang
Og der paa gifver ham et blodigt Fald og Fang:
Saa, dog de Svenske sig Vind-lycksom vilde priise
Og kun Bagstavnen mod de Danske toorde viise, ||

Enddog som Fuglen de med Vinden hastig fløy
 Og skiød, som Piile, bort med deris Segle Tøy:
 Dog flød vor *CHRISTIAN* med Tromp i deres Hæle
 Paa de Jern-nauled og velbygde Seyle-Fiæle,
 Og dennem hented ind ved Øelands syndre Kant,
 Hvor de og *CHRISTIANS* Sværd, Ild og Kugler fant.
 Min Sang-Gudinde du vel skelve maa og grue
 Dend Dag dend grumme Dag i Tancker kun at skue,
 Jeg veed du færdig er at dø og daane naar
 Du seer dend Dages Blood og skrekkelige Saar.
 De Saar, de Christne Saar som da blev skut og hugged
 Da mand kun idel blev i blodig Bølger vugged,
 Da mangel ædel Siæl udsukked sit Far-Vel
 Og nødig gisped op sin dyre kiøbte Siæl.
 Men glæd dig dog igien og lad dit Hierte frydes
 At Kongens Fokkes Blood med Sparsomhed udgydes,
 Og at hans Fiender selv de Saar i Brystet fik
 Som de ham agtede med Vrede, Skud og Stik.
 Op derfor! lad din Pen for Eftermanden skrivve
 Hvad Seyer vor *Monarch* Guds Hænder vilde gifve,
 Paa denne skrekkelig og svare Torden Dag
 I det Kong *CHRISTIANS* Søe-førte blodig Slag. ||
 Som begge Floder nu var til Slagt-Ordning maget
 Og Bloode-Fanen ud paa begge Sider slaget
 Klarinen blæste Striid og Kedel-Trommen gaff
 Sit Grydebasket Bom til mangens Død og Graff:
 Fremseyler *CHRISTIAN* imod den Svenske Krone
 Det stoore Seyle-Bæst, Vandbygte Skibe-Throne
 Og dend hand byder til sin Kugle, Ild og Sværd
 Og tæncker Kongen hand er jo en Krone værd.
 88 Hver Kugle som oppaa dend sterkke Sider klemte.
 Dend hafd' et Eftertryck aff *CHRISTIAN* dend Femte
 Saa i et Øyeblik der giordis Kort og Got
 Med det søe-pralende Haubierg og Seyle-slot.
 Thi som den Skibe-Hval sin store Vom vil vende
 En anden Side til Vor *CHRISTIAN* at brænde
 Paa Siden væltes dend ufamme Seyle-Troid
 Og gulped ingen Ud, gaf ingen Hefhe-Told.
 Som hver bekymret vaar af meeste Magt »og Vælde
 At redde Kronen som saa yderlig mon hælde.
 Hielp Gud! Jeg korsser mig! Hvor dend i Luften smald
 Med et forfærdeligt og grusom Knag og Knald. ||
 Som af en Torden-Sky hvor Kuld og Heede tryckes,
 I hendes vaade Bug om Regimentet ryckes.
 Omsider Ilden dog vil hafve Rum og Plads
 Og sprenger Skyen med et Skrekke-Bulderbads.
 Saa der en ever Gnist (hvorfra Gud kiender) rammer
 Udi det Fyre-Huus og svouled Krudde-Kammer,
 Et Tusind Mænd og meer ved Krudets Fænge-Fut
 Slog Torden slet ihiel udi et kort Minut.
 Dend sterkke Liunild af hver nagled Plankke brekked
 Som runt omkring var om med ædle [Hierter] spekked,
 Arm, Hofved, Been og Laar fløy udi Luften op
 Men alle fik sin Grav i Hafsens slibrig Krop.
 Dog skal i Svenske Folk ey dette om mig tencke
 At jeg min Fiendes Dyd og Ære vil forkrencke.
 Jeg denne Hav-Skrifft til en Grav-Skrifft derfor nu
 Vil vende og en hver saaledis komm' ihu.

Den Svenske Kreutz hand med sit gandske Skib og Følge
 Til Himlen lynet blef oppaa den stride Bølge, ||
 For Kronen dræbtes de oppaa den s tor e Krone

Hver steddisj som hand var bered, for HERrens Throne.
Vil nogen spørge-viis om deres Død mig mane?
Aff Gud og *CHRISTIAN* de finge deres Bane.

Her paa begynder da til Flugten sig at mage
Dend Svenske Skibe-Hær, men Tromp vil dend skal smage
Endnu en Drik udaff hans Kaaber-Pibe Skaal
Og Juul hand stræber de faar deres fulde Maal.
Dend anden Admiral udaff dend gule Flagge
De frisk begyndte paa med Kugle-Pik at nagge
Hand er og icke seen igien at skiencke dem
Af Kaaber-Potte Krud og Kugler som har klem.
Ald Luften blev en Sky af de Røg-halsed Støkker
Af hvilcken Liunild sig med heftig Bulder trykker.
Dd Regimentet har udi den vaade Strand
Og Havsens Fiske toes i bloode-blanded Vand. ||
Skrig, Skraal og Pive-Au! Trompeten ofverstüger,
Bads, Bulder, Bommer, Buds Metalle Struber skriger,
Tre Glas i denne Strid rant ned med Tjme-saand
Da manges Tjme kom og skilte Krop og Aand.
Det Svenske Riges Sverd bleff ved at om sig hugge
Dog Blodet strømmed ud aff alle Skibe-lugge
Indtil det som et Vrag blef mast- og reddeløs,
Da Admiralen bad Qvarter som før var bøs.

* 90

Det bleff ham ogsaa skienckt! Men som til hans Ulycke,
En Dansker Brander sig til hannem ind mon trycke
I denne Søe-Tumult, og tendte hannem an,
Saa bleff hand Dødsens Rov og ynckelige Ran.
Hielp Gud! hvo kand dog ey i Blood og Hierte gyse
Hvo kand ald Kierlighed saa gandske fra sig fryse
At mand i Medynck jo vel hos sig tænke maa
Hvor jammerlig en Død kom dette Folck oppaa.
Her var kun Ild og Vand de onde Herske-Herrer
De begge gram og gridsk sin Helved-Hals udsperrer
Dend som var skambrend hand nedstyrter sig i Strand
Og søger Naade-ledsk udi de grumme Vand.
Her rider nogle paa den aflfskudt Maste Stage
Som blood-besudled er, og færdig at forsage,
De raaber Himmel-høyt, Hielp Jute! ræd mit Blood!
Og salter Hafved med den salte Øyen Flood. ||
Aff sex maal hundredet Mænd og velbevebned Knegte,
Der til fem gange ti som mandig torde fegte
Kun et halfhundrede igien opfisked blev
Men resten blef forbrendt og bort med Bølge drev.
Saa blef de Svenske qvit af tvende Admiraler
En Eftermiddags Tiid, de kolde Bølger svaler
Nu deres hidsig Mood, de hviler nu i Vand
Dog liden Hvile faar i dend urolig Strand.
Der efter i en hast den Svenske Flode vente
Sin pynted Speyle bag og hen ad Søen rente,
Dend Svenske Hafgud og Jern-Vegten begge too
Indtagne blev og soer vor Daner Konning Troo.

* 91

De Svenske Skibe som er meestendeel forskutte
Dis midler flakker om frygtagtig, Vinge-bnitte
Nu stikkes et udaf dem self i Baal og Brand
Nu strander nogle som af ingen hielpes kand.
Det kostbar Æble som de Danske hafde pløkked
Heel vanskelig og ræt som aandeløfi sig rokked
Igiennem Bølgerne til i de Svenske Skiær
Det segnede og sanck og blev saa ævig der.
Saa har du *CHRISTIAN* din HERRIS Hielp befundet

Og dette Søe-Slag med en ævig Ære vundet,
Lov skee dig gode GUD, som var din Konge nær
Og stekked Svenskens Flugt paa Krone, Æble, Sværd. ||
Tack, Tack aldmægtig Gud, som ey lod Kongen miste
Den mindste Seyle-Jagt og beged Flyde-Kiiste.
Tack Gud som hindred hvert ulycksom Blide-Kast
At intet Kongens Skib blev skudt fra Roor og Mast.
Tre-forcked Vand-Gud lad dit Regimente falde
Thi Himlens Gud som selv Kong *CHRISTIAN* udvalde
Hand gav ham Regiment udi dend salte Søe,
Det er hans Fiender vist for ham at fly og døe.

Nu vender Vinden sig, lad hen for Vinden stande
Du har et glædsom Nyt at føre med til Lande
Dog før maa skee du kand oplange Kiøbenhavn,
Da har Kong *CHRISTIAN* paa Skaane fatted Staun!

*
— 92

93

**Hans Majestæts
Gudelige Tancker
før hand landede
udi
Skaane.**

94

95

Gud Zebaoth, min Gud, Krigs-Vaabn Gud og Kæmpe
Som kand ald Jordens Magt som Aun og intet dempe
For hvis aldmægtig Arm en Konge kand ey staa
For hvem Guldspiret er som Himlens Leege-Straa,

Du setter Kranerne paa hvem som dig behager
Du atter dem igien som Himmel-Laan aftager
Du viider Grændsen ud og hende korter ind
Ald Jorden maales i dit Afgrunds dybe Sind.

Du biuder Englene dit Hefhe-sværd at føre
Med dine Torden-Skyt ald Jorden kandst du røre
Ulyckens Fyre-Krands du værper ofte ned
Paa Kongers trygge Slot blant ald Lyksalighed.

Din Munds dend sterke Aand kand Klipper sønderrifve
Og Havsens Bølge-Blick til Skyerne opdrifve,
Saa snart Du drager ud de skiulte Vindis Spield
Strax røris Libanon og Nordske Dofre-Field.

Min Gud, min Konge, jeg med ydmygst Hierte kiender
Du lagde Spiir og Sværd i disse mine Hænder
Du gav mig disse tu Nord-Kruner til en Arv
Og saaest der i hen til mit Huses lange Tarv.

Jeg veed du hafver sat mig for dit Huus og Kircke
En Foster-Fader, og dend Tarv og Gavn at vircke,
Jeg kiender vel hvor høyt dig samme Kircke stood
Og at dend kiøbtes med din Søns det dyre Blood. ||

Jeg veed du hafver mig med Naader ofvergydet
Udaf dit Salve-Horn, og hver min Tinding prydet

*
— 96

Med Kranens Sirkel-gang, hvor i jeg seer oppaa
Hver Undersaattes Gavn rundt om mit Hofvet gaa.

Her agter jeg hvor de med mig tilsammen-føyes
Hvor jeg fra dem og de fra mig ey kunde bøyes
Du kaste dennem som en Lod udi mit Skiød
Og gav dem Deel igien udi mit Liv og Død.

Vilt du, ald Jordens Gud, du Himmelske Regenter
At disse Hænder mig en Seyer-Krands hiemhenter;
Vilt du at dette Sverd skal røris i min Haand
Og lycksom hugge løfi min Undersaatris Baand.

Vilt du min Arfve-Spiir med fleere Steene pryde
At mine Fædris Land jeg eye maa og nyde;
Vilt du gaa for mig an, naar jeg skal sætte Food
Paa hint mit Skaane-Land, og spare mines Blood;

Vilt du de faste Slot og knegse-volded Stæder,
Hvorinden mangel Siæl om mild Forløfning græder
Skal gaa mig vel til Haand, og jeg med Ære maa
Mit rette Grændse-Maal med Liv og Lykke naa:

Du, du min Gud skal da skinbarligen fornemme
Hvor jeg din Ære skal af alt mit Hierte fremme,
Dit Huus jeg bygge skal, Gudfrygtighed skal gaa
Og med Rætfærdighed ald Dyd og Fromhed saae.

Kom, kom, far over med, og før mig vel tilbage
Min Hierte segled Gud, og lad dig det behage
At mine Anslag ved dit Raad maa gange frem
Du Friisen bæere skal, naar jeg bær Seyer hiem.

AMEN.

97

I min Fraværelse ere adskillige Forseelser, baade i Ordene og Afdelingen, i Trykken indsneget, hvorfor dend goodhiertede Læsere ey vilde være for hastig der om at dømme; iblant andre ere udi Søe-Slaget disse efterfølgende, huilke dend gunstige Læsere vilde lade sig behage paa denne Maade at rætte :

Paa dend 2. Side: Og deris Hovethaar med Ild og Lue kruste, for knuste
Dend 4. Side: Udi Barmhiertighed til os sig lade bøye, for lidet føye

Paa rage Steuens Klint, for Struens Klint,
Sin Kaas saa lige hid, for nu Kaas saa lige hid.

Dend 5. Side: Min Jolle, for mit Jolle.

Dend 8. Side: Dyd for Dyud

Dend 9. Side: Her paa begynder da, for De.

Dend 11. Side: De kolde Bølger sualer, for Suale.

Huad i det øfrige kand være forseet, vilde en huer, efter sin Rætsindighed, til det beste fortolke, skal og (med Guds Hielp) blive rættet, naar dette engang fuldkommeligere og forbedret skal blive ved Trykken meddeelt.

Far Vel.

*
—
98